

Mikołaj Gospodarek

Polsko na čtyřech kolech

20 nejlepších víkendových
tras pro motoristy

GRADA®

Mikołaj Gospodarek

Polsko na čtyřech kolech

20 nejlepších víkendových
tras pro motoristy

OBSAH

SLOVO AUTORA.....9

AUTOR
RADÍ

NEŽ SE VYDÁŠ NA CESTU..... 10

TRASA 1 • ZÁPADNÍ POMOŘANSKO..... 13

TRASA 2 • KAŠUBSKÉ POBŘEŽÍ.....27

TRASA 3 • MAZURY, MAZURY.....41

TRASA 4 • Z PODLESÍ NA MAZURY.....55

AUTOR
RADÍ

DŮM NA STŘEŠE.....70

TRASA 5 • PO STOPÁCH KŘIŽÁKŮ.....73

TRASA 6 • V SRDCI MAZOVSKA.....87

TRASA 7 • Z HLAVNÍHO MĚSTA DO SANDOMĚŘE..... 101

TRASA 8 • NA VÝCHOD OD LODŽE.....117

TRASA 9 • SVATOKŘÍŽSKÉ ZÁZRKY..... 133

AUTOR
RADÍ

VELITELSKÉ CENTRUM..... 146

TRASA 10 • KRAJEM LUBLINSKÝM..... 149

TRASA 11 • CESTA K BIESZCZADSKÝM ANDĚLŮM	165
TRASA 12 • SMĚŘ TARNOV, TEDY CESTA K POLSKÉMU TEPLÉMU PÓLU	181
TRASA 13 • S VÝHLEDEM NA TATRY	195
TRASA 14 • PO STOPÁCH ORLÍCH HNÍZD	209
AUTOR RADÍ POLSKÉ SILNICE	224
TRASA 15 • SKRYTÁ KRÁSA SLEZSKA	227
TRASA 16 • ZÁKOUTÍ OPOLSKA	241
TRASA 17 • DOLNOSLEZSKÁ KLASIKA	257
TRASA 18 • SMĚREM K OBŘÍM HORÁM	273
TRASA 19 • MEZI MĚSTY POZNAŇ A ŁOWICZ	287
TRASA 20 • ZELENÝMI PLÍCEMI POLSKA ČILI ZEMÍ LUBUŠSKOU	301
AUTOR RADÍ VŠUDE DOBŘE, DOMA NEJLÉPE	314
MÍSTOPISNÝ REJSTŘÍK	316

1 Západoň Pomořansko

2 Kašubské pobřeží

3 Mazury, Mazury...

4 Z Podlesí na Mazury

5 Po stopách křiřáků

6 V srdci Mazovska

7 Ze hlavního města do Sandoměře

8 Na východ od Lodže

9 Svatokřiřské zákraky

10 Krajem lublinským

11 Cesta k bieszczadským andělům

12 Směr Tarnobrzeg, tedy cesta k polskému teplému pólu

13 S výhledem na Tatry

14 Po stopách Orlich Hnízd

15 Skrytá krása Slezska

16 Zákoutí Opolska

17 Dolnoslezská klasika

18 Směrem k Obřím horám

19 Mezi městy Poznań a Łódź

20 Zelenými plicemi Polska čili zemí lubušskou

Slovo autora

Jako dítě jsem bral cesty autem jako dovolenou. Společně s rodiči jsem čas od času vyrazil z města. Na mládenecké výpravy jsem jezdil hlavně vlaky a autobusy. Až když jsem měl řidičák, otevřel se mi svět. Ve skutečnosti to byla Krakovsko-čenstochovská pahorkatina, kterou jsem procestoval Fiatem 126p vypůjčeným od dědy a fotil – od té doby už jsem ty výlety nebral jako svátek. Když jsem začal pracovat jako profesionální fotograf, cestování autem se stalo mým každodenním chlebem. Ani nevím, jak uplynulo těch dvacet let, co jsem cestoval a objevoval Polsko.

Proč cesty autem? Protože auto vám dává svobodu. Žádný jiný dopravní prostředek vám neumožní ono stoprocentně autonomní rozhodování. Vlaky mají svůj jízdní řád a mohou jen tam, kam vedou koleje. Letadlo umožňuje dostat se rychle z Krakova do Gdaňsku, ale všechno to kolem letu zabíjí romantiku cestování – let trvá hodinu a tři ztratíte na logistice. Kromě toho nastává problém, co si počnout po přistání. Jet taxíkem? Chytit autobus? Vlak? Další okovy v podobě jízdních řádů. Auto vám dává možnost se nezávisle rozhodnout, kdy a kam jet. Můžete jet na východ, můžete najednou změnit plán, a hlavně se rozhodnout, kdy se vrátíte domů.

Během let jsem se naučil, že cestovní plán je důležitý. V Polsku máme spoustu zajímavostí, jejichž geografické propojení není na první pohled zřejmé. V této knize jsem je shromáždil a spojil do konkrétních tras. Obsahují místa, která jsem měl to potěšení navštívit a o kterých vím, že stojí za doporučení.

Polsko na čtyřech kolech je moje první kniha vydaná v nakladatelství Pascal – podělil jsem se v ní se čtenáři o nápady na cestování po celé zemi. Nechtěl jsem však své dávné trasy opakovat. Sáhl jsem tedy hlouběji do svého archivu fotografií, prohlédl desítky map, vyznačil nové body a vydal se na cestu.

Polsko mě nepřestává překvapovat. Na cestě tímto bludištěm silnic můžete potkat neobvyklá místa, o jejichž existenci ví jen málokdo. Konkrétní zajímavosti jsou však svět sám pro sebe. Chci zde upozornit na něco jiného, na svět polské krajiny. Než dorazíte do cíle, vyplatí se podívat se z okna. Kolik je tam krásných scénérií! Sestavil jsem jednotlivé trasy tak, abych cestujícím nabídl nespočetné množství malých potěšení. Cesty, které jsem zvolil, nejsou náhodné, často nejsou ani tou nejkratší nebo nejrychlejší možností, jak se dostat do cíle. Dal jsem si záležet, aby cesta nebyla jen spojnici z jednoho bodu do druhého. Připravil jsem tedy plán s kilometry plnými zážitků.

Pokud mi, milý čtenáři, nevěříš, vezmi si na kteroukoli z cest malý rámeček od obrazu. Zastav se někde na bezpečném místě u silnice a podívej se na svět, jako by to byl zarámovaný obraz. Jsem rád, že se na těchto trasách potkáme. Zvu tě k dalšímu objevování krás Polska!

Než se vydáš na cestu

Co mi paměť sahá, je na mých cestách nejčastějším dopravním prostředkem auto. Na nějakou dobu jsem se ho vzdal ve prospěch vlaků a letadel, ale brzy jsem si uvědomil, že nejlepší způsob, jak se pohybovat po Polsku, je právě autem. Taková volba však s sebou nese mnoho povinností, které je třeba splnit, aby byla výprava bezpečná. Rutina velmi často svádí řidiče na scestí. Čím déle mají řidičský průkaz, čím více toho na silnici viděli a čím více kilometrů předtím ujeli, tím ospalejší je jejich vnitřní stráž. Proto se vyplatí připomenout si některé věci, než vyrazíte.

SEZNAM ÚKOLŮ

Neexistuje žádný osvědčený seznam úkolů, které je třeba před cestou autem udělat. Každý si může vytvořit svůj vlastní, který bude vyhovovat jeho potřebám a jeho vozidlu. Je však důležité jeden mít, nejlépe v papírové podobě. Před startem letadla piloti kontrolují různé systémy. Nezáleží na tom, zda letí do sousedního města nebo na jiný kontinent. Mají seznam úkolů, které mají provést, a každou položku postupně odškrtaávají. K čemu to všechno je? Odpověď na tuto otázku přichází nejčastěji se zkušeností. Často banální záležitosti, jako jsou tlak v pneumatikách nebo množství oleje, mohou při zanedbání před odjezdem způsobit komplikace při cestování. Samozřejmě se mi příliš nechce odškrtavat všechny body pokaždé, když nasedám do auta, ale před dlouhou cestou si čas na kontrolu všeho udělám. Několik triviálních věcí,

jako je kontrola počtu kilometrů do výměny oleje a případně termín technické kontroly, stejně jako stavu tlaku v pneumatikách a celkového stavu vozu – zda se neobjevuje nějaké klepání nebo něco znepokojivého –, nezabere více než pět minut.

KONTROLA PRO KAŽDÝ PŘÍPAD

O tom, že je to důležité, jsem se přesvědčil mnohokrát. Zatímco olej lze vyměnit v každém autoservisu, technické kontroly provádějí pouze servery autorizované. Někdy jsem zapomněl, že se blíží datum konce platnosti technické kontroly, a najednou jsem musel uprostřed cesty hledat servis, který by souhlasil s rychlou nápravou. Přišel jsem tak o celý den a najel navíc spoustu kilometrů; od té doby vždy věnuji minutu tomu, abych se podíval, kolik mám najeto.

I kdyby zbývalo tisíc kilometrů, měli bychom přemýšlet o tom, jak daleká cesta nás čeká, a ponechat bezpečnou rezervu, protože každá návštěva servisu na cestách nám zkaží náladu. Je tedy lepší mít vše v pořádku před odjezdem, abyste se na dovolené z cesty jen těšili.

Pneumatiky a správný tlak v nich jsou velmi důležité z bezpečnostních důvodů. Nejen v zimě mohou „hladké“ pneumatiky selhat: mohou klouzat i v létě. Náhlá prudká bouřka nebo slabé mrholení mění úplně přílnavost. Přiměřený tlak v pneumatikách má vliv mimo jiné na brzdní a také na množství spotřebovaného paliva. Příliš malý nebo příliš velký tlak má také vliv na opotřebení pneumatik. To je důvod, proč se před dlouhou cestou vyplatí navštívit pneuservis.

Zlomyslnost věcí je všeobecně známá. Pravidlo je jednoduché: pokud v autě několik měsíců „něco“ klepe, ale vůz pořád bez problémů funguje, je 99% šance, že se pokazí v neděli ráno na polní cestě daleko od civilizace, v místě, kde není žádný signál a odkud je k nejbližšímu obydlí několik kilometrů daleko. Vezměte, prosím, na vědomí, že každodenní užívání auta je něco jiného než jízda po horské silnici nebo urazit několik set kilometrů po dálnici. Dnes už auto neopravíte

pomocí pověstného „kladiva a drátu“, takže je nutné myslet na to s předstihem.

REZERVA

A stejně, i když se všechno zkontroluje, může dojít k poruše, a to vždy v nejhorším možném okamžiku. Jednoho horkého léta jsem projížděl divočinou Podlesí (Podlasie), když jsem najednou zaslechl podivnou ránu pod vozem. Vystoupil jsem a spatřil, že v jednom z kol je do vnitřní strany pneumatiky zaseknutý kus dřeva. Neměl jsem sebemenší ponětí, kde přesně jsem, tudíž jsem nemohl zavolat pomoc. Také jsem se rozhodl, že výměna pneumatiky na polní cestě je špatný nápad. Stal se však zázrak! Na kole projíždějící pošťák sice neochotně, ale přesto nabídl pomoc.

Podařilo se nám auto zvednout a nasadit rezervu. Ale ukázalo se, že je téměř prázdná. To byla lekce, po které čas od času kontroluji tlak v „pátém kole u vozu“. Jízda hlemýždím tempem, až jsem po pár kilometrech dorazil do dílny, kde se srotil docela velký dav, protože každý chtěl vidět dřevěný kůl zabodnutý do pneumatiky. Takové situace nelze předvídat ani se jim vyhnout. Musíte si uvědomit, že na silnici se toho může stát hodně, takže je nejlepší omezit taková překvapení na minimum.

Západní Pomořansko

Západní Pomořansko (Pomorze Zachodnie) je málo známá a nedoceňovaná část Polska. Tato rozlehlá země udivuje svými úžasnými krajinomalbami – lesy, jezery, mořem a kopci. Je to ráj pro ty, kteří rádi kombinují aktivní odpočinek s lenošením. Během jednoho dne můžete vidět v muzeu umělecká díla, procházet se po pláži a seznamovat se se středověkými legendami.

Tento nádherný kout Polska čeká na své objevitele. Spojuje v sobě tolik vlastností, že se zde cítí dobře milovníci moře, jezer, lesů, a dokonce i kopců (zejména v okolí Szwajcarie Połczyńské). Díky rovnováze mezi přírodou a historií a obrovské rozmanitosti terénu se tu nikdo nebude nudit.

Trasa, která začíná ve Štětíně (Szczecin), prochází těmi nejkrásnějšími kouty Západopomořanského vojvodství. Tvarem připomíná šišatý kruh – končí ve Stargardu, který je od Štětína vzdálen asi 40 km. Vede po silnicích až do Kolobřehu (Kołobrzeg), které jsou dobře známe těm, kteří tráví dovolenou na této části pobřeží.

Turisty často přehlížený Štětín je město s obrovským potenciálem, takže se tam vyplatí naplánovat delší přestávku. Čím severněji, tím je kraj zajímavější: minete skanzen na ostrově s majákem ve tvaru větrného mlýna (Stawa Młyny), Tyrkysové jezírko (Turkusowe Jezioro) a výběh bizonů. Při výšlapu na vrchol Gosań se na stezce do nadmořské výšky 93 m možná zadýcháte. Pláže v pásu od města Mezi zdroje (Międzyzdroje) po Kolobřeh se vyznačují jedinečným klimatem. Obzvláště krásné jsou v prostoru Wolinského národního parku, ale také část mezi sídly Trzęsacz a Rewal je mimořádná. Kolobřeh lze nazvat městem kontrastů.

Jak opouštíme pobřeží, mění trasa svůj charakter a začíná nás směřovat na málo známá místa. Dokonalým příkladem nedocenené lokality je Świdwin s krásným zámekem a zajímavou architekturou kolem tržiště. Zlomovým bodem je Szczecinek, který překvapí svou atmosférou. Silnice č. 22 nepřipomíná (na rozdíl od jiných polských silnic – pozn. red.) přečpané „silnice 3. třídy“, po nichž se řítí karavany kamionů. Je tak malebná, že máte chuť každou chvíli zastavit a obdivovat krásnou krajinu, jezera a městečka. Kdo tento kout Polska alespoň jednou navštíví, určitě se tam vrátí, protože rozmanitost této oblasti má každému co nabídnout.

TRASA**Délka trasy:** 500 km**Doporučené období k cestování:** celoročně, nejlépe mimo prázdninovou sezónu**Optimální doba jízdy:**
2–3 dny**Start:** Štětín**Konec:** Stargard**Trasa přez:** Štětín – Wolin – Svinoústi – Mezizdroje – Kamień Pomorski – Rewal – Kolobřeh – Świdwin – Połczyn-Zdrój – Szczecinek – Czaplinek – Siemczyno – Stargard**Charakteristika trasy:** Stav vozovek hodnotíme jako velmi dobrý. Trasa většinou vede po krajských a okresních silnicích. U turistických atrakcí jsou dobře značená a ošetřená parkoviště. Sníh v zimě přichází do tohoto koutu Polska jen zřídka, a tak je cesta v kteroukoli roční dobu snadná a příjemná. Mějte na paměti, že úsek ze Štětína do Kolobřehu může být v červenci a srpnu náročnější vzhledem k hustému prázdninovému provozu.

Štětín

01 Štětín (Szczecin)

Hlavní město Západopomořanského vojvodství skrývá spoustu zajímavostí a místa, která stojí za to navštívit. Většina z více než 250 památek je situována blízko sebe a lze je vidět i během chůze.

Dlouhý most (Most Długi)

Nejlepší je začít prohlídku z Dlouhého mostu. Přechod přes Západní Odru byl v tomto místě postaven již koncem 13. století. Kvůli svému strategickému významu byl mnohokrát zničen, a i během druhé světové války byl vyhozen do povětří. Přestavěli jej v roce 1959 na most padací, který byl nakonec z konstrukčních důvodů ponechán trvale jako pevný.

Hradby Boleslava I. Chrabrého (Wały Chrobrego)

Vedle mostu se táhne Wielecké nábreží, jež stojí za to si projít

k hradbám Boleslava I. Chrabrého. Při výstupu po schodech se z teras nabídnou výhled na Odru a město. V okolí stojí za zmínku mohutné budovy Národního muzea ve Štětíně, Námořní akademie a Úřad maršálka (polský předseda parlamentu). Tyto budovy tvoří vizuální charakteristiku metropole. Nedaleko se rozkládá krásný park Žeromského (Stefan Ż., polský spisovatel).

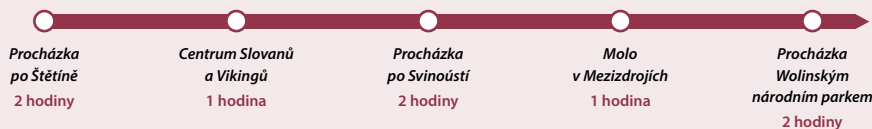
Zámek pomořanských vévodů

Když opustíme hradby, je dobré projít cestou kolem Bašty sedmi plášťů, zvané též Panenskou, směrem k zámku pomořanských vévodů. Ze tří stran je obklopena hustými řadami činžovních domů, ze severu zámeckými terasami a rušnou ulicí. Pevnost sloužila panovníkům vojvodství Pomořanského. Rod Gryfitů dbal o rozvoj objektu od dob panování Vratislava I. až do 17. století, kdy Braničtí (Gryfitové) vymřeli.

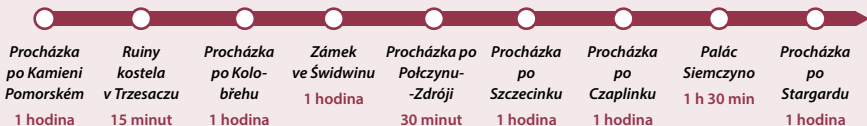

VÍKENDOVÁ VOLBA

Sobota

Neděle

Stavba se postupně vyvíjela: ze slovanské tvrze s dřevěným dvorem až po reprezentativní sídlo budící respekt u všech návštěvníků Štětína. Po letech rozvoje se nad ním bohužel zatáhla mračna.

Nejmenější stránky jeho historie napsala přítomnost pruské posádky, která jej opustila až v roce 1902.

Až do vypuknutí druhé světové války se nepodařilo zříceninu opravit a hřebíkem do rakve bylo bombardování spojenců. Teprve v roce 1946 začalo dlouhé období renovací, které trvalo až do osmdesátých let 20. století. Podařilo se zachránit zbytky gotických kleneb ve sklepeních a fresky ve věži s hodinami,

nalezena byla i krypta se sarkofágy knížat. Aktuálně je na zámku muzeum a kulturní instituce: kino, divadlo a opera.

Náměstí a okolí

Když vyjdete ze zámku ul. Kušnickou, sejděte po schodech do ulice Panenské, která vede na štětínské

KŘIVÝ LES

Jižně od Štětína, ve vesnici Nowe Czarnowo, roste přibližně 100 borovic ohnutých nepřirozeným způsobem (jiné zdroje uvádějí 400). Dodnes se neví, kdo, proč a kdy mladé rostliny pokřivil. Jakmile vyrostly, začalo se tomu místu říkat Křivý les. Předpokládá se,

že měly sloužit k výrobě nábytku nebo lodí. Zážitek je částečně narušen blízkostí průmyslových závodů, ale věhlas tohoto místa přitahuje turisty z celého světa, kteří sem přijíždějí zejména za fotografie-mi této neobyčklé přírodní památky.

náměstí, rynek. Jeho dominantou je Staroměstská radnice s **Muzeem štětínských historie**. Ti, kdo mají rádi architektonické památky, se mohou vydat ulicí Staromlýnskou s **palácem Pod Głowami, palácem Sejmju pomořanských stavů a palácem Klasicistním**. Skutečnou architektonickou perlou je pozdně gotický měšťanský **dům rodu Loitzů** na ul. Kurkové 1. Od padesátých let 20. století je zde výtvarné lyceum.

02 Wolin

Ze Štětína jedte na sever po silnici S3 směrem na Svinouští (Świnoujście). Těsně před mostem přes řeku Dziwna sledujte ukazatele na

Centrum Slovanů a Vikingů. Skanzen vděčí za svůj věhlas slovansko-vikingským slavnostem, které sem každoročně v srpnu lákají davy turistů. Na ostrově Wolin byla obnovena podoba raně středověké osady – více než dvacet chatrčí, dvě brány s opevněním a valy a přístavní molo. Procházka mezi stavbami umožňuje nahlédnout, jak vypadal život někdejších obyvatel této oblasti. Celek je velmi kompaktní s důrazem na detail.

Z etnografického muzea si můžete dokonale prohlédnout Wolin ležící na druhém břehu řeky Dziwna. V městečku si zaslouží pozornost **kolégiata sv. Mikuláše** z 15. století a novogotická budova radnice.

03 Svinouští (Świnoujście)

Po mostě překonáte řeku a začíná cesta po rozlehlém ostrově Wolin. Je tak velký, že ani nemáte pocit, že není součástí pevniny. Pokud se však budete chtít z ostrova vrátit zpět, zjistíte, že zde moc přechodů není.

Po opuštění skanzenu vás cesta zavede zpět na silnici č. 3 a pokračuje až do Svinouští. Než dorazíte k přívozu (od června 2023 je možné se mu vyhnout nově zbudovaným tunelem), vyplatí se zastavit na parkovišti u železniční trati a vydat se podle ukazatele do **Podzemního města (Baterie Vineta)**. Na místě je možné zhlédnout podzemní bunkry z druhé světové války.

Svinouští leží na ostrovech, z nichž největší jsou Usedom, Wolin a Karsibor, ale v jeho hranicích se nachází více než čtyřicet dalších různě velkých. Svinouští má dvě tváře: je to prosperující přístavní centrum, ale zároveň je protkáno ulicemi s předválečnými vilami a lázeňskou oblastí.

Milovníci historie musejí navštívit **Fort Gerharda a Muzeum historie tvrze ve Svinouští**. Promenáda, která vede podél řeky Šwiny ústící do Baltu končí návštěvou navigačního místa **Stawa Mlyny**. Říká se mu „větřák“, větrný mlýn, ale stavba jím není.

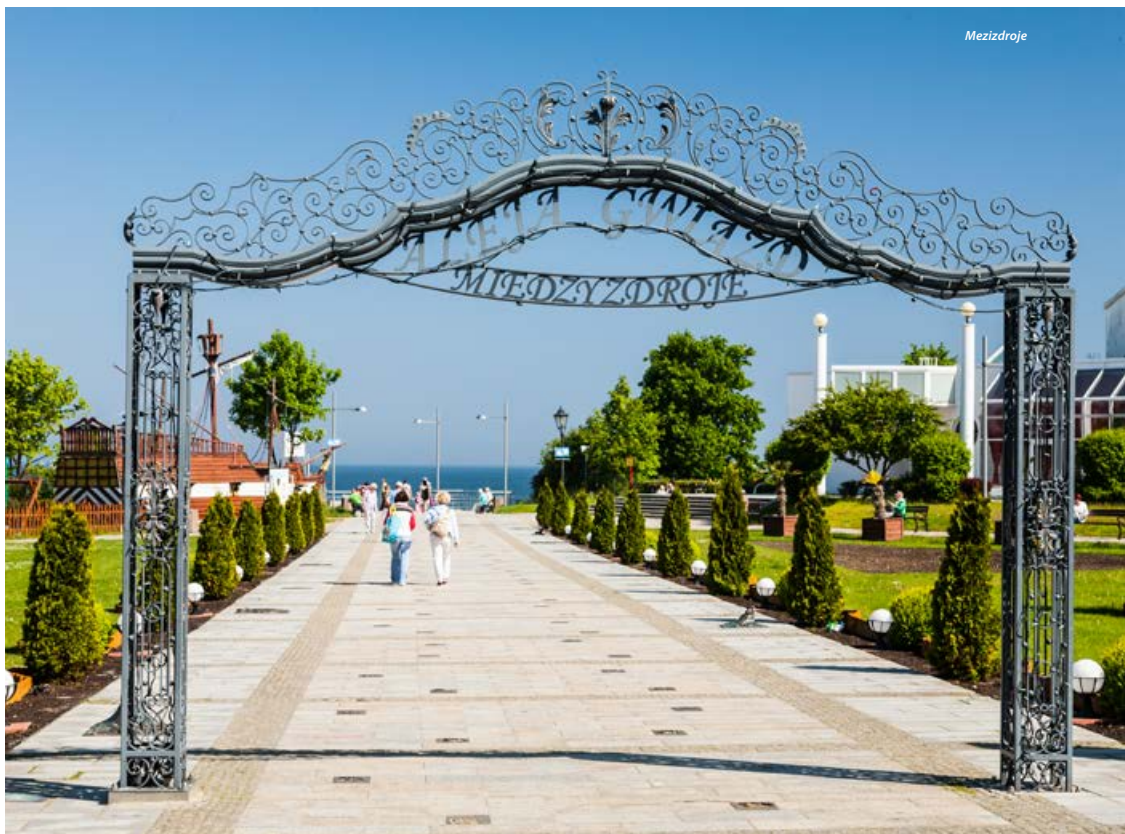
Poblíž se rozkládá rozsáhlá **pláž**. Při procházce kolem vlnolamů můžeme obdivovat lodí vplouvající do přístavu.

04 Mezizdroje (Międzyzdroje)

V době, kdy ještě nebyl v provozu tunel, fungoval ze Svinouští na Wolin trajekt, vrátit se pak bylo možno

Svinouští

silnici č. 3 ve směru na Mezidzdroje. Když sjedete na silnici č. 102, můžete podniknout krátký výlet směrem na Wapnici, kde si zaslouží pozornost jedna ze zajímavostí Wolińskiego národního parku, **Tyrkysové jezero**. Cestou k nádrži budete míjet vojenské muzeum **Bunkr V3**. Samotná nádrž je velmi půvabná. Je

naplněna téměř modrou vodou – to je nejlépe vidět za slunečného dne, kdy je hladina vody vysoká. Vyplatí se procházka podél jezera k vyhlídce na druhém břehu nebo k druhé vyhlídce na **kopci Zielonka**, odkud je krásný panoramatický výhled na jezero **Wilkie (Velké) Wicko** s ostrůvky.

Zpět po silnici č. 102 se dostanete přímo do **centra Mezidzdrojů**, které je spojeno především s **Hvězdnou promenádou** a 393 metry dlouhým **molem**. O něco dále od pláže objevíte další tváře tohoto přímořského letoviska. Za vidění stojí malebný **Park Zdrojowy** (Lázeňský) s Chopinovým pomníkem a **předválečné vily** rozestě po městě. Na výbornou rybu je dobré se vydat do bistra Strzecha. U něj je možné někdy vidět originální rybářské kutry.

Pár set metrů od města začíná **krásná pláž** s vysokým útesem a na břehu Baltského moře vyčnívají z vody obrovské balvany omývané vlnami.

Nedaleko Mezidzdrojů stojí za vidění **výstavní farma zubrů** (Zagroda pokazowa Żubrów), ke které se dostanete z vyznačených parkovišť podél silnice č. 102.

UBYTOVÁNÍ

Hostel Przystań

Rościno, Rościno 35,
www.hostelprzystan.pl

Agroturystyka „Pod Jesionem“

Międzyzdroje, ul. Geodezyjna 4,
www.podjesionem.pl

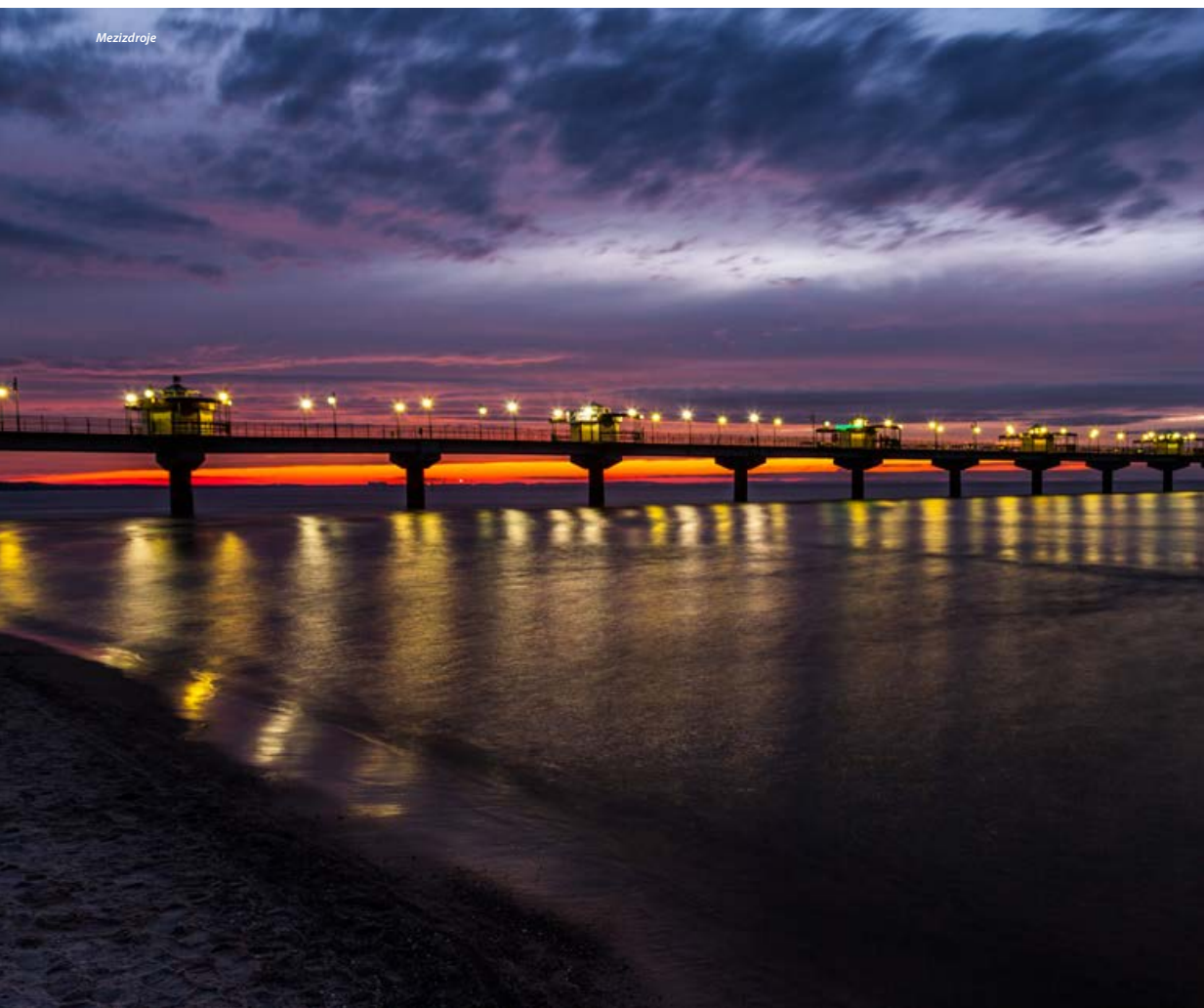
Shuum Boutique Wellness Hotel

Kołobrzeg, ul. T. Kościuszki 17,
www.shuumhotel.pl

05 Kamień Pomorski

Z Mezidzdrojů vede trasa po silnici č. 102 směrem na Wiselku. Přibližně v polovině cesty se vlevo nachází parkoviště a ukazatele směřující k vyhlídkovému bodu na **vrchu Gosań**. Stojí za to se zde na chvíli zastavit, projít se krásným bukovým lesem a podívat se na moře z vrcholu útesu. Krajina je úchvatná a stromy ošlehané větrem dodávají scéně jedinečné kouzlo.

Mezidzdroje

MAJÁK V NIECHORZI

Na vrcholu útesu se vypíná 45 metrů vysoký maják z poloviny 19. století. Z jeho vyhlídky, ke které vede 200 schodů, se otevírá nádherné panorama do oko-

lí Niechorze a Rewalu. Stále plní navigační funkci. Patří Mořskému úřadu ve Štětíně, který otevřel jeho historický interiér návštěvníkům.

Trasa prochází Wiselkou a vede do **Dziwnova**. V tomto místě se vyplatí zajít na pláž u ústí řeky Dziwna do Baltského moře. Je velmi půvabná, s velkým množstvím dřevěných pilot, které rozbíjejí a zpomalují vlny.

O kousek dál, v Dziwnówku, trasa odbočuje na silnici č. 107 a vede do města **Kamień Pomorski**. Dominantní památkou města je románsko-gotická **konkatedrála svatého Jana Křtitele** s unikátními varhanami. Nachází se v ní také původní

rajská zahrada ze 13. století. V blízkosti kostela najdete malebné **tržiště** s radnicí a pod ním přístav na Kamieńském zálivu. Za návštěvu stojí soukromé **Muzeum kamenů**, které můžete navštívit v historické Wolińskiej bráně.

06 Rewal

Trasa pokračuje po silnici č. 107 směrem k pobřeží a vede přes Strzewo do Łukęcina a odtud po silnici č. 102 do **Trzęsaczce**. Díky historii

tohoto místa a jeho jedinečnosti stojí za to se na chvíli zastavit u známé zříceniny kostela. Jsou to pozůstatky gotického kostela, který sloužil věřícím od 15. století až do roku 1874, a je těžké uvěřit, že v době svého vzniku byl vzdálen téměř 2 km od břehu. Od roku 1900 moře kousek po kousku odnáší útes a zdi stavby. Chráněný fragment je svědkem minulosti – na délku měří 12 m a na výšku 6 m.

Z Trzęsaczce vede trasa do nedalekého městečka **Rewal**. Zde stojí za to projít se po pláži, kde není nouze o rybářské lodě. Další zajímavostí je krásný útes táhnoucí se západním směrem, na jehož vrchol vede úzká stezka, ale abyste se dostali na pláž, musíte dojít až do Trzęsaczce. Lepší variantou je projít se po pláži podél moře, protože i tam je možné obdivovat mořské vlny a útesy.

Kamień Pomorski

Rewal

07 Kolobřeh (Kolobrzeg)

Na počátku vede trasa po silnici č. 102 a následně z Trzebiatowa po silnici č. 109 do Kolobřehu. Malebný úsek silnice podél moře začíná v Mrzeżynu. Vyplatí se na chvíli zastavit na plážích v Dźwirzynu nebo Grzybowě, protože jsou to půvabná místa lákající k dlouhým procházkám v písku.

Dobrym výchozím bodem pro prohlídku města je parkoviště u **Regionálního kulturního centra Z. Herberta** na ulici Solna 1. Kolobřeh v sobě spojuje různé světy – je celoročním přímořským lázeňským

městem a zároveň betonovým sídlištěm se supermarketem a zahrádkami. Kromě zajímavostí nacházejícími se v pobřežním pásu stojí za to navštívit i další zákoutí města: krásně vypadá **habrové loubí** v městském parku nebo novogotická budova **radnice**. Paradoxně lázeňská část, která přináležejí k pláži, není příliš zajímavá, ale kvůli 220 m dlouhému **molu** se vyplatí tam jít. Klidněji je v blízkém **parku Stefana Žeromského** – je možné jím projít směrem k **parku Aleksandra Fredry** s amfiteátre. Zajímavou možností je výlet na kole do **Východního ekoparku** s hustou

sítí cyklostezek, mol a pozorovatelů divoké přírody.

08 Świdwin

Od pobřeží se trasa nadobro stáhne do srdce Západního Pomořanska, z Kolobřehu po silnici č. 162 do Świdwinu. S každým kilometrem je krajina polí, lesů a kopců stále zajímavější.

V centru Świdwinu, jímž protéká řeka Rega, se nachází **historický hrad**, který zajímavým způsobem kombinuje gotiku a baroko. V roce 1319 zakoupili okolní pozemky Wedel a Mikołaj Olafson.

ÚDOLÍ PĚTI JEZER – POŁCZYNSKÉ ŠVÝCARSKO

Mezi lázněmi Połczyn-Zdrój a Czaplínkem se rozkládá malebný kraj. Dominují mu jezera obklopená vysokými kopci, jež jsou porostlé malebnými lesy, která střídají obhospodařovaná pole. Jezera Krzywe, Krąg, Długie, Głębokie a Małe můžete obdivovat při jízdě

po silnici č. 163. Volská hora (219 m n. m.) je nejvyšším vrcholem v okolí – stojí na ní věž, z níž se nabízejí výhledy na Połczynské Švýcarsko. Z jednoho místa je možné spatřit nejkrásnější fragmenty Drawského pojezeří.

Netěšili se dlouho krajinou Nové Mar-ky – v roce 1384 byl Wedel kvůli finančním potížím nucen prodat hrad německým rytířům.

Ti zahájili expresní přestavbu pevnosti: zbourali severní křídlo a na jeho základech postavili větší budovu. Zpevnili hradbu a na stávající věži dostavěli 25 metrů vysokou válcovou věž. Díky těmto úpravám získal objekt lepší obranné vlastnosti.

V roce 1445 koupil pevnost bramborský kurfiřt Fridrich II. Šestnácté století přineslo další významné změny – brána byla přestavěna a přibýlo předbraní. Pevnost se poté dostala do rukou řádu svatého Jana a zůstala mu až do sekularizace na počátku 19. století. Prusko bylo povinno zaplatit Napoleonovi obrovské válečné odškodnění a uchýlovalo se ke všem možným způsobům získávání finančních prostředků.

Po odebrání řádu johanitů se stal sídlem státních úřadů a soudu. Po

druhé světové válce sloužil jako sídlo zemědělské technické školy, ale v roce 1952 vzplál a zchátral. Rekonstrukce byla dokončena v roce 1968 a budova sloužila kulturním institucím. V devadesátých letech 20. století se stala sídlem Świdwinského kulturního centra, které je otevřené prohlídkám.

Interiér je možné navštívit s průvodcem během Historické prohlídky zámku. Turistům jsou zpřístupněny věž a nejstarší, severní křídlo pevnosti, kde se nacházejí výstavní síň, rytířský a výstavní sál a muzejní komnaty.

Po opuštění památky stojí za procházku nedaleké **náměstí**, kde si zaslouží pozornost gotický **kostel Panny Marie Ustavičné Pomoci a Kamenná brána**, pozůstatek městského opevnění.

09 Połczyn-Zdrój

Ve směru na Połczyn-Zdrój vede trasa po silnici č. 152 na č. 163. Na první

pohled město nezaujme svou krásou, ale při bližším zkoumání si získá uznání. Protože je atrakcí spíše pro znalce městské architektury, lze tuto zastávku brát jako volitelnou.

Za návštěvu stojí areál **lázeňského parku**, kde se nachází historický léčivý pramen „Joasia“, a také **náměstí** obklopené starými činžovními domy.

10 Szczecinek

Trasa z Połczyna-Zdroje do Szczecinku vede po silnici č. 172, která stejně jako mnohé další v regionu nabízí krásné výhledy a neustále se měnící krajinu.

Szczecinek vyvolává v některých lidech stejně jako Połczyn-Zdrój smíšené pocity. Město však zachraňuje jezero Trzesiecko, které vytváří zajímavou atmosféru. Nad vodou se tyčí jižní křídlo **zámku pomořanských knížat** a podél břehu a v blízkosti pevnosti se rozprostírá

Czaplinek

městský park. V panoramatu města je také nepřehlédnutelná věž novogotického **kostela Narození Panny Marie.**

Po opuštění **Růžové zahrady**, která se nachází v parku, se vyplatí vydat ulicí Zamkouwou na náměstí Wolności. Ve městě se nachází historická **radnice a dvě pěší zóny**, které slouží k nákupům a službám, a také **Regionální muzeum** se zajímavými expozicemi o historii města a jeho okolí.

Muzeum Regionalne

Szczecinek, ul. Szkolna 1
<https://www.muzeum.szczecinek.pl/>

11 Czaplinek

Do Czaplinku vede trasa po silnici č. 20 – tento úsek je mimořádně malebný, obklopený bujnými lesy a četnými jezery, která během jízdy míjíte.

Samotné město se nachází mezi dvěma vodními plochami – rozsáhlým jezerem **Drawsko** a malým **Czaplino** –, kde první skrývá mnoho záhad, které podněcují fantazii hledačů pokladů. Čas od času se objevují nové informace o potopené lodi nebo jiných zvláštностech.

V sousedství **náměstí** najdeme řadu historických domků. Nedaleko se tyčí **kostel sv. Trojice** s neobvyklým baldachýnovým barokním oltářem.

12 Siemczyno

Po sedmi kilometrech na silnici č. 20 se dostaneme do Siemczyna.

Ve středu obce nedaleko hlavní silnice se nachází největší **barokní palác** v Západním Pomořansku. Byl postaven v letech 1722 až 1726 na objednávku Henninga Berndta von der Goltz ve tvaru podkovy s terasou uprostřed. Hlavní budova je zastřešena mansardovou střešou.

V roce 1793 majetek získal rod von Arnimů a bylo přistavěno jižní křídlo pro ložnice a pokoje pro hosty. Na počátku 19. století byl rozšířen i hospodářský dvůr obklopující palác, který však byl bohužel již v roce 1807 zpuštěn vojsky generála Vincentiho. Rod von Arnimů, potýkající

ZÁMEK DRAHIM VE STARÉM DRAWSKU

Na úzkém ostrůvku, asi 6 km severně od Czaplinku, mezi jezery Drawským a Žerdno, se zvedají zříceniny středověkého hradu řádu svatého Jana. Gotická pevnost byla postavena na místě někdejšího slovanského hradiště na 6 m vysokém pahorku o rozměrech 50 x 50 m v letech 1360–1366, aby bránila velitelství města se sídlem v Czaplinku. Stála zároveň na solné stezce vedoucí ze severu na jih Evropy. S řádovými rytíři se nakonec vypořádal

Vladislav Jagellonský, který se po několikadenním obléhání zmocnil pevnosti a zřídil v ní sídlo dvora polského městského starosty. Po polsko-švédské válce se pevnost dostala do rukou Braniborům, kteří ji ovládali až do roku 1772, tedy do prvního dělení Polska. Požár v polovině 18. století odstartoval pomalý proces zkázy a zániku památky. V současnosti je zřícenina přístupná veřejnosti od května do září.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Polsko na čtyřech kolech.
Pokud se Vám ukáзка líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.